

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Wyciąg z warunków ubezpieczeń od gradu.

Liczba stron oryginału

2

Liczba plików skanów

2

Liczba plików publikacji

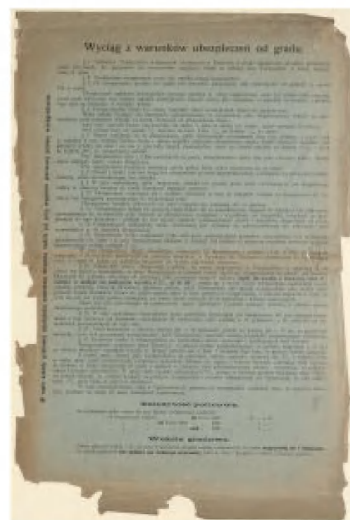
3

Sygnatura/numer zespołu **APTL 039.154**

Data wydania oryginału **[1907]**

Zdigitalizowano w ramach projektu pt.

**Archiwalia Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego -
opracowanie, konserwacja, digitalizacja, udostępnienie.
Etap IV.**

**Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego**

**Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z
Funduszu Promocji Kultury**

APIL 035. 154

Wyciąg z warunków ubezpieczeń od gradu.

§ 1. Członkiem Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie w dziale ubezpieczeń od szkód gradowych, może być każdy, kto poprzednio lub równocześnie przyjętym został na członka tego Towarzystwa w dziale ubezpieczeń od ognia.

§ 2. Przedmiotem ubezpieczenia może być wszelki rodzaj ziemiopłodów.

§ 3. Do ubezpieczenia przyjęte być mogą albo wszystkie ziemiopłody albo poszczególne ich gatunki, w całości lub w części.

Ubezpieczenie częściowe ziemiopłodów pewnego gatunku w ednej miejscowości, może być wtedy tylko przyjęte, jeżeli część wyłączona tego samego gatunku ziemiopłodów stanowi osobny łąn, wynoszący co najmniej 25 morgów, a granice tego łąnu są dokładnie w wykazie opisane.

§ 4. Ubezpieczeniem objęte być muszą wszystkie części ziemiopłodów dające się spożytkować.

Wolno jednak Dyrekeji lub Zastępstwu upoważnionemu do wystawiania polie (Reprezentacyi, Sekeyi) za odpowiednim podwyższeniem zaliczki od ziarna, wyłączyć od ubezpieczenia słomę.

Jaka część wartości będzie przyjmowaną na ziarno, a jaka na słomę lub łyeczko, ogłosi corocznie Dyrekeja.

Przy tytoniu liczy się zawsze $\frac{1}{10}$ wartości na liście dolne, $\frac{7}{10}$ na średnie, $\frac{2}{10}$ na górne.

§ 5. Chmiel przyjmuje się do ubezpieczenia, jeżeli równocześnie przynajmniej dwa razy większa, a tytoń jeżeli co najmniej 4 razy większa wartość zboża z całego majątku asekurata ubezpieczoną została. Jeżeli właściciel chmielarni lub plantacyi tytoniu nie miał i nie ma w tym roku innych ziemiopłodów, może być chmiel przyjęty za dopłatą 10%, a tytoń za dopłatą 20% do ustanowionej zaliczki.

Przy ubezpieczeniu traw i roślin pastewnych na paszę, ubezpieczeniem objęty jest tylko pierwszy pokos. Każdy pokos następny należy osobno ubezpieczać.

Przy ubezpieczeniu koniczyny nasiennej należy podać, który pokos ubezpiecza się na ziarno.

§ 6. Chmiel i buraki cukrowe mogą być ubezpieczone po cenie zakontraktowanej, ewentualnie po potrąceniu kosztów dostawy, jeżeli zakontraktowano loco fabryka.

§ 8. W razie uszkodzenia roślin okopowych, chmielu lub tytoniu przez grad, obowiązany jest ubezpieczony roślina te własnym kosztem do chwili likwidacyi starannie uprawiać.

§ 12. Ubezpieczenie rozpoczyna się o godzinie dwunastej w nocy po nadejściu wykazu na ubezpieczenie do Dyrekeji lub Zastępstwa upoważnionego do wystawiania polie.

Ubezpieczenie buraków cukrowych nie może rozpocząć się wcześniej niż 15 czerwca.

§ 15. Ubezpieczający składa lub przesyła bezpośrednio lub za pośrednictwem Agencyi do Dyrekeji lub Zastępstwa upoważnionego do wystawiania polie wniosek na ubezpieczenie, podpisany i wypełniony we wszystkich rubrykach na przepisany do tego formularzu i poddaje się tem samem wszelkim postanowieniom statutu i warunków ubezpieczeń od gradu.

§ 16. Ubezpieczający ziemiopłody cudze, obowiązany jest wykazać się pełnomocnictwem lub udowodnić tytuł uprawniający go do zawarcia ubezpieczenia.

§ 19. Telegraficznie wolno ubezpieczać tylko całe plony poszczególnych gatunków ziemiopłodów bez wyłączenia jakiegokolwiek ich części i to przy równoczesnem złożeniu w Agencyi, lub nadaniu na pocztę za recepisem zwrotnym wykazu, sporządzonego według przepisu § 15.

W razie ubezpieczenia drogą telegraficzną, rozpoczyna się ubezpieczenie o godzinie 12-tej w nocy po nadejściu telegramu, o ile uczyniono zadość powyżej podanym warunkom, a Dyrekeja lub Zastępstwo upoważnione do wystawiania polie, w ciągu 24 godzin po nadejściu telegramu, nie wyszle odpowiedzi odmownej.

§ 25. Członkowie, którzy ubezpieczają z jednej i tej samej miejscowości w Towarzystwie co najmniej oś lat pięciu bez przerwy ziemiopłody, za które Towarzystwo w ostatnich trzech latach ani wynagrodzenia nie płaciło, ani kosztów likwidacyi nie poniosło, otrzymują od czwartego roku począwszy opust w zaliczce. **Opust ten wynosi w czwartym roku 8% zaliczki, w każdym zaś następnym wzrasta o 2% aż do 30%;** ustaje zaś z chwilą, kiedy ubezpieczone ziemiopłody uległy szkodzi gradowej, która do likwidacyi zgłoszoną została, jeżeli Towarzystwo albo szkodę wynagrodziło, albo choćby tylko poniosło koszt likwidacyi. Prawo do opustu gaśnie także w razie przerwy w ubezpieczeniu, a wchodzi napowrót w życie na tych samych jak wyżej podano warunkach, po trzech latach wolnych od wynagrodzeń i kosztów komisyjnych.

Opust ten jest przywiązany do miejscowości, przeto dzierżawcy i prawni następcy wchodzi w odnośne prawa dawniejszego posiadacza.

§ 26. W razie uszkodzenia ziemiopłodów przez gradobicie, obowiązany jest ubezpieczony lub jego zastępca zawiadomić o tem Dyrekeję lub Zastępstwo upoważnione do wystawiania polie najdalej w 72 godzinach, o ile można ości na formularzach przeznaczonych do tego celu.

§ 27. Jeżeli doniesienie o szkodzie później jak w 72 godzinach, jednak nie później jak w 10 dni, po gradobiciu nastąpiło, może być przyznanem wynagrodzenie, jeżeli ubezpieczony udowodni istotną przeszkodę wcześniejszego doniesienia.

§ 47. Dyrekeja orzeka o wynagrodzeniu po sprawdzeniu aktów oszacowań i wynikających stąd obliczeń.

Wynagrodzenie, przyznane przez Dyrekeję, wypłacone będzie poszkodowanemu, w połowie najpóźniej w 21 dni po odbytej likwidacyi względnie rewizyi, w drugiej połowie zaś w dniu 1 listopada tego roku, w którym szkoda nastąpiła.

Z każdej sumy, płatnej jako wynagrodzenie za poniesioną szkodę gradową, zatrzyma się 5% i wypłaci tylko w takim razie, jeżeli prowizoryczne zamknięcie rachunków dokonać się mające z końcem listopada odnośnego roku wykaże, że dochody w dziale ubezpieczeń od gradu z zaliczek w bieżącym roku administracyjnym zebrane, wystarczają na pokrycie szkód i kosztów administracyi. W takim razie wypłata zatrzymanych 5% nastąpi w miesiącu grudniu odnośnego roku. Gdyby się jednak okazało, że zebrane dochody na pokrycie wynagrodzeń i kosztów administracyi nie wystarczają, to owe zatrzymane 5% użyte będą na pokrycie niedoboru.

W razie nieużytkowania całej z 5-procentowych potrąceń od wynagrodzeń uzyskanej sumy na pokrycie niedoboru, przekaże się resztę tej sumy funduszowi rezerwowemu.

Należytość policowa.

Za wystawienie policy dolicza się przy każdym ubezpieczeniu należytość:

od ubezpieczonej wartości	do Koron 2500	K. — h. 50
" " " od Koron 2500	" " 5000	" 1 " —
" " " nad " 5000	" " 5000	" 2 " —

Weksle gradowe.

Termin płatności weksli, o ile one przez Towarzystwo przyjęte zostaną, ustanowionym być może **najpóźniej do 1 listopada.** Od weksli gradowych **nie opłaca się żadnego procentu,** jeżeli do dnia 1 listopada w całości wykupione zostaną.

W razie szkody gradowej należytość wekslowa straconą będzie już przy wypłacie pierwszej połowy wynagrodzenia.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE.

WYKAZ NAJWYŻSZYCH CEN
po jakich ziemiopłody w roku 1907 od gradu ubezpieczone być mogą.

W POWIATACH SĄDOWYCH GALICJI I BUKOWINY

W POWIATACH SĄDOWYCH GALICJI i BUKOWINY

**Rodzaj
ziemiopłodów**

A.
Andrychów, Baligród, Biata, Biecz, Bochnia, Brzesko, Brzostek, Brzozów, Bukowsko, Chrzanów, Cieszkowice, Czarny Dunajec, Dąbrowa, Dębica, Dobczyce, Dukla, Dynów, Fryszak, Głogów, Gorlice, Grybów, Jasło, Jaworzno, Jordanów, Kalwarya, Kęty, Kolbuszowa, Kraków, Krościenko, Krosno, Krzeszowice, Leżajsk, Limanowa, Lisko, Liszki, Lutowiska, Łańcut, Maków, Mielec, Miłówka, Mszana dolna, Muszyna, Myślenice, Niepołomice, Nisko, Nowy Sącz, Nowy Targ, Oświęcim, Pilzno, Podgórze, Przeworsk, Radłów, Radomyśl, Ropczyce, Rozwadow, Rymanów, Rzeszów, Sanok, Skawina, Sokół, Stary Sącz, Strzyżów, Sucha, Tarnobrzeg, Tarnów, Tuchów, Tyocyn, Ulanów, Ustrzyki, Wadowice, Wieliczka, Wiśnicz, Wojnicz, Zakliczyn, Zabno, Zator, Żmigrod, Żywiec.

B.
Betz, Bircza, Bóbrka, Bohorodczany, Bolechów, Bołszowce, Borynia, Bursztyn, Busk, Chodorów, Cieszanów, Delatyn, Dobromil, Dolina, Drohobycz, Dubiecko, Gliniany, Gródek, Gwoździec, Halicz, Jablonów, Janów, Jarosław, Jaworów, Kafusz, Kamionka, Komarno, Kofomyja, Kosów, Krakowice, Kulików, Kutły, Lubaczów, Lwów, Łąka, Medenice, Miłokajów, Mościska, Mosty w., Nadwórna, Niemirów, Niżankowice, Ottynia, Podbuż, Pecenizyn, Pruchnik, Przemyśl, Przemyślany, Rawa, Radymno, Radziechów, Rożniatów, Rohatyn, Rudki, Sambor, Sieniawa, Sądowa Wisznia, Skole, Sokal, Sołotwina, Stanisławów, Stary Sambor, Starasól, Stryj, Szczercze, Tlumacz, Turka, Tysmienica, Uhnów, Winniki, Wojniów, Zabłotów, Zabie, Zółkiew, Żurawno, Żydaczów.

C.
Borszczów, Brody, Brzeżany, Buczacz, Budzanów, Czortków, Grzymałów, Horodenka, Husiatyn, Kopyczyńce, Kozowa, Łopatyn, Mielnica, Mikulińce, Monasterzyska, Nowosiół, Obertyn, Olesko, Podhajce, Podwołoczyska, Potok złoty, Skalat, Sniatyn, Tarnopol, Tłuste, Trembowla, Wiśniowczyk, Zaleszczyki, Zażółce, Zbaraż, Zborów, Złoczów.

Bukowina.

Bojan, Czerniowce, Dorna Watra, Gurahumora, Kimpolung, Koomań. Putilla, Radowce, Sadagóra, Seletyn, Seret, Solka, Stanowce, Storożyniec, Suczawa, Waszkowce nad Czeremoszem, Wyżnica, Zastawna.

Poz.		Poz.	koron za 100 kg.	Poz.	koron za 100 kg.	Poz.	koron za 100 kg.
1	Zyto ozime	1	13—	1	12—	1	12—
2	„ jare	2	12—	2	11—	2	11—
3	Pszenica ozima	3	17—	3	16—	3	16—
4	„ jara	4	16—	4	15—	4	15—
5	Jęczmień	5	14—	5	13—	5	12—
6	Orkisz	6	14—	6	13—	6	12—
7	Owies	7	15—	7	14—	7	13—
8	Hreczka (Tatarka)	8	14—	8	13—	8	13—
9	Kukurudza	9	12—	9	12—	9	11—
10	Proso	10	12—	10	11—	10	10—
11	Groch zwykły (biały i zielony)	11	17—	11	16—	11	15—
12	Groch (Wiktorya) i Wielogroch ziel.	12	22—	12	21—	12	20—
13	Bób	13	14—	13	13—	13	12—
14	Bobik	14	13—	14	12—	14	11—
15	Fasola pospolita	15	18—	15	17—	15	16—
16	Soczewica zwykła	16	16—	16	15—	16	14—
17	Wyka	17	14—	17	14—	17	13—
18	Łubin	18	11—	18	10—	18	10—
19	Tymotka	19	45—	19	43—	19	41—
20	Koniecz czerwony	20	135—	20	130—	20	125—
21	„ szwedzki	21	135—	21	130—	21	125—
22	„ biały	22	125—	22	120—	22	115—
23	Rzepak zimowy	23	25—	23	23—	23	21—
24	„ letni	24	22—	24	20—	24	18—
25	Lnianka (Lnica, Rzyj)	25	17—	25	16—	25	15—
26	Konopie włókno	26	40—	26	40—	26	38—
27	Nasienie konopne	27	18—	27	17—	27	16—
28	Len włókno	28	48—	28	46—	28	44—
29	Nasienie lniane	29	25—	29	23—	29	21—
30	Mak	30	52—	30	50—	30	48—
31	Anyż rosyjski	31	44—	31	42—	31	40—
32	„ płaski	32	48—	32	46—	32	44—
33	Kartoffle	33	250	33	250	33	2—

34	Chmiel za 50 kilogr.	34	150—	34	145—	34	145—
35	Łoza koszykar. 1-letn. z morga	35	100—	35	85—	35	75—
36	Łoza koszykar. 2-letn. z morga	36	120—	36	110—	36	100—
37	Koniecz czerw. na paszę (plon z morga jednego pokosu)	37	100—	37	85—	37	75—
38	Tytoń z morga	38	—	38	300—	38	300—

Słoma w stosunku do wartości ziarna liczyć się będzie minimalnie :

Słoma w stosunku do wartości ziarna liczyć się będzie minimalnie:			
	W powiatach sądowych oznaczonych literą A.	W powiatach sądowych oznaczonych literą B.	W powiatach sądowych oznaczonych literą C.
z pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i ziemiopłodów strączkowych	w $\frac{1}{6}$ części wartości ziarna	w $\frac{1}{8}$ części wartości ziarna	w $\frac{1}{10}$ części wartości ziarna
z hreczki	$\frac{1}{10}$ " "	$\frac{1}{10}$ " "	$\frac{1}{10}$ " "
Przy lnie liczyć się będzie zawsze $\frac{1}{3}$ ubezpieczonej wartości na siemię, a $\frac{2}{3}$ na łyżko. " konopiach " " " " $\frac{1}{4}$ " " " " " " " " $\frac{3}{4}$ " " "			

Chmiel i buraki cukrowe mogą być ubezpieczone po cenie zakontraktowanej, ewentualnie po potrąceniu kosztów dostawy, jeżeli zakontraktowano loco fabryka.

Kukurudza będzie przyjmowana do ubezpieczenia z wyłączeniem łodyg i liści t. j. tylko samo ziarno bez podwyższenia zaliczki.